

Mot patriotisme og for revolusjon

Tross forvirring blant enkelte revolusjonære finnes det i marxismen en tindrende klar holdning til patriotismen og den borgerlige nasjonalismen. Den andre internasjonals sammenbrudd, som følge av opportunismen, kretset nettopp rundt slike spørsmål.

Lenin viste at opportunistene viste sitt sanne ansikt da de gikk over til sjåvinismen og "fedrelandsforsvaret" i møte med første verdenskrig i 1914. De sviktet arbeiderbevegelsens gamle standpunkt og gikk over til borgerlig sjåvinisme og patriotisme i stedet. Lenin [skriver om høyreopportunistene](#):

"Den anden Internationales sammenbrudd er opportunismens sammenbrudd, opportunismen som var opstaat paa grundlag av den forgangne (saakaldte fredelige) epokes særegenheter og som i de sidste aar hadde erobret det faktiske herredømme inden Internationalen. Opportunistene har længe forberedt dette sammenbrudd, idet de fornegtet den sociale revolution og i dens sted satte den borgerlige reformisme: de gjorde det, idet de fornegtet klassekampen og samtidig nødvendigheten av i et givet øieblik at forvandle den til borgerkrig; de gjorde det, idet de propagerte det fælles samarbeide av alle klasser. De gjorde det gjennom sin propaganda for den borgerlige chauvinisme under patriotismens og fædrelandsforsvarets maske og gjennom fornegtelsen av den grundlæggende sandhet som allerede er uttrykt i det kommunistiske manifest, at arbeiderne har intet fædreland; gjennom den borgerlig-sentimentale maate at bekjæmpe militarismen, istedetfor at anerkjende nødvendigheten av at proletarerne i alle land fører en revolutionær kamp mot bursjoasiet i alle land; de gjorde det, idet de lot den fornuftige utnyttelse av den borgerlige parlamentarisme og den borgerlige legalitet utarte til en tilbedelse av lovligheten og glemte plikten til i de politiske

krisers epoke at skape hemmelige organisationer og drive hemmelig agitation.”

Vi kan trekke ut noen klare standpunkt fra dette korte sitatet av Lenin:

- 1) Oppportunismen ødela Den andre internasjonale.
- 2) De ødela den ved å sette reformisme i stedet for revolusjon.
- 3) De ødela den ved å gå mot å forvandle klassekampen til revolusjonær krig.
- 4) De ødela den ved å propagandere klassesamarbeid.
- 5) De ødela den ved å propagandere sjåvinisme, patriotisme og fedrelandsforsvar.
- 6) De ødela den ved å fornekte den grunnleggende sannhet at arbeiderne ikke har et fedreland.
- 7) De ødela den ved borgerlig-sentimental anti-militarisme i stedet for å anerkjenne nødvendigheten av at proletariatet kjemper revolusjonært.
- 8) De ødela den ved å tilbe lovlighet og parlamentarisme, i stedet for å skape hemmelige organisasjoner.

Lenin skriver alt dette i en kontekst, men hans standpunkt er prinsipielle standpunkt. Dette er ikke politikk som revolusjonære i taktikkens navn kan anvende her, og avvike fra der. Selvsagt må de anvendes konkret i konkrete situasjoner. Men til grunn ligger analysen der Lenin knytter sammen sjåvinisme, patriotisme, reformisme og motstand mot at proletariatet skal føre revolusjonær krig.

Det er med andre ord slik, om vi forstår Lenin korrekt, at det å – direkte eller indirekte – støtte borgerskapets kriger går hånd i hånd med å motarbeide – direkte eller indirekte – proletariatets revolusjonære krig. Opportunisme og reformisme går hånd i hånd med patriotisme og sjåvinisme.